

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2017-06-20

Närvarande: F.d. justitieråden Leif Thorsson och Lennart Hamberg samt justitierådet Anita Saldén Enérus.

Förstärkt rehabilitering för återgång i arbete

Enligt en lagrådsremiss den 15 juni 2017 har regeringen (Socialdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Pål Ämting, biträdd av ämnessakkunnige Tommy Sundholm.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget rör situationen att en försäkrads arbetsförmåga kan antas komma att vara nedsatt under minst 60 dagar och innebär att arbetsgivaren ska ha upprättat en plan för återgång i arbete senast den dag

då arbetsförmågan varit nedsatt under 30 dagar. Förslaget innehåller en ny bestämmelse i 30 kap. socialförsäkringsbalken som har rubriken Rehabilitering.

30 kap. 1 och 6 §§

Den föreslagna nya lydelsen av 1 § innebär att bestämmelsen om plan för återgång i arbete i den föreslagna nya 6 § omnämns i andra stycket och att första stycket ändras så att allmänna bestämmelser om rehabilitering anges finnas i 2–5 och 6 a–11 §§. Detta skulle kunna uppfattas så att planen för återgång i arbete inte anses röra rehabilitering.

I författningskommentaren till den nya 6 § framgår emellertid att den försäkrade anses skyldig att medverka till planen för återgång till arbete, något som uttrycks som skyldighet att efter förmåga medverka i rehabiliteringen enligt 7 §. Den paragrafen föreskriver också att den försäkrade ska lämna de upplysningar som behövs för att klarlägga behovet av rehabilitering. Vidare hänvisas i författningskommentaren till bestämmelsen i 110 kap. 57 § första stycket 2, enligt vilken den försäkrades ersättning kan dras in eller sättas ned om den försäkrade inte medverkar i rehabiliteringsåtgärder enligt 30 kap. 7 §. Det förefaller alltså som om planen för återgång till arbete här anses utgöra ett led i den rehabilitering varom kapitlet handlar.

Bestämmelsen i 7 § synes hittills ha varit inriktad på den försäkrades skyldighet att lämna upplysningar till Försäkringskassan (som har att upprätta den rehabiliteringsplan som regleras i kapitlets 12–14 §§). Om det är riktigt att den anställdes skyldighet att medverka till planen för återgång i arbete stöds på 7 § utvidgas den försäkrades skyldigheter på ett sätt som inte synes ha behandlats under beredningen

och som – bl.a. med hänsynstagande till arbetsrättsliga förhållanden – bör behandlas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Om planen för återgång till arbete så som här förutsatts anses innefattas i rehabiliteringen omfattar bestämmelserna om rehabilitering även den planen. Den föreslagna ändringen i 30 kap. 1 § bör då inte genomföras.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Enligt punkt 1 ska lagen träda i kraft den 1 juli 2018. Bestämmelserna i 30 kap. 6 § ska dock enligt punkt 2 även tillämpas om den försäkrades arbetsförmåga den 30 juni 2018 har varit nedsatt 60 dagar eller kan antas komma att vara nedsatt under minst 60 dagar. I förtydligande syfte bör orden ”räknat från och med dagen då arbetsförmågan blev nedsatt” läggas till sist i meningen.